

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 26.

Indult Bétsből, Pénteken, Április' 1-ső napján, 1831.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Mart. 11-dikén költ kegyelmes Kir. Végzésében a' Szathmári Káptalanban Fő Tiszt. Kökh Jó'sef Urat eddig Custost, Kántor Kánonokká, Fő Tiszt. Schla ch t a Márton Fő-Esperest Urat Custos Kánonokká, Fő Tiszt. Krammer Mihály-Kánonok Urat Káptalanbeli Fő Esperestté, valamint Fő Tiszt. Linczy Jó'sef Ungvári Plebánus Urat ugyan ott Kánonokká kegyelmesen kinevezni.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott a' N. Váradí Görög Katholikus Káptalanban Fő Tiszt. Muntyan Mihály Urat Kántor Kánonokká, Fő Tiszt. Gyíng István Urat Custos Kánonokká és Fő Tiszt. Köv á r y Basilius Urat Scholasticus Kánonokká kegyelmesen kinevezni.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Hidvégi Gróf Mélt. Mikó Imre Urat, eddig a' Nagy Mélt. Erdélyi Kir. Guberniumnál betsületbeli Jegyzőt, hivatalbelszorgalmának 's kimutatott jeles tehetségeinek tekintetéből, ugyan ott számszeletti Concipistává kegyelmesen kinevezni.

P á p a B í r t o k a.

Ő Exczája a' Lombard Velentzei Királyságban Kommandirozó General, Bárá Frimont a' Szent széknék birtokai-ba való megindulásakor, Majlandból a' következő Felkiáltást botsátotta az Olaszokhoz:

„Pápa jobbágyai! Minekutánna a' Szent Atya hijjában vette vala elő a' lágy-ságnak és kedvezésnek szavait, a' gonosz gondolkozásuaknak megtérítésére, kik Statusainak különböző tartományit a' pártütésnek iszonyúságaiba buktatták; folyamodott általam Ő Felsegéhez az Austriai Tsászárhoz, az én kegyelmes Uramhoz, hogy Tőle a' gonosz törekedések ellen segítséget nyerjen.

„Imé én a' kegyelmesen nekem adott hatalomnak következésében béme-gyek egy Sereggel az Ő Szentsége Fejedelemsége alá vettetett Statusokba, hol a' pártosok a' törvényes igazgatást fel-forgatták, és egy pillantásig a' legfőbb hatalmat bitangolták.

„Pápa jobbágyi! Én jövök e' szent kötelességemnek tellyesítésére. Az én katonáim a' szoros rendet és fenytéket meg-fogják tartani. Nem úgy jönnek ők mint ellenségek, hanem mint a' kik a' ti gyalázatosan elárult Fejedelmetektől hívat-talva a' törvényes uralkodásnak vissza-állítására és timagatoknak az Anarchia iszonyúságitól való megszabadítására. Költ Majlandban Mart. 19-kén 1831.

Fő Vezér Bárá Frimont.“

R ó m a Mart. 18-kán. Austriai Tsá-zári rendkívül való Követ Gróf Lu-tzow tegnapelött a' Vatikánba felmen-vén audientziára, általnyújtotta Monar-chaja leveleit Ő Szentségének, mellyek

lőzzül egyjében Ő Felsége a' Tsászár szerentsét kíván Ő Szentségének a' Pápa-thronusra lett emeltetéséhez, másikkban Gróf Lützw Urat rendkívülvaló Követjévé a' Szent Széknél meghiszi.

San Lorenzo alle Grotte. Mart. 17-kén. A' Pápa Seregei, General Galassi Kommandója alatt, a' mai napon reggeltől délig hartzoltak a' pártosokkal, kik a' helységet elakarták foglalni. A' hartz kemény volt; végre a' pártosok kénytelenek valának nem kis veszteséggel hátra vonulni. General Galassi úzi őket; a' szomszéd helységek lakosai segítik őket kergetni. Nem lehetetlen; hogy a' pártosok minden oldalról körül fognak kerítettni, ha csak a' közelgető éjtszakának árnyéka alatt általnem futnak a' Tiberis tulsó partjára.

Bologna Mart. 22-kén. Abban a' pillantásban, midőn az Austriai Ts. K. Seregek Bolognába bójöttek, egyszeriben eltűntek a' Városhól minden tímei és képjeli a' revolutionak, névszerént eltűntek a' háromszínes kokárdák, mellyeket keves napokkal ezelőtt mindennek, vagy akarta vagy nem, viselni kellett. — Egykét órányi ittlétel világosan meggyőzi az embert felőle, hogy itt a' nép nem részesült a' pártütésben, és a' Bolognai revolutio csak néhány Prokátoroknak, tanulóknak és azoknak az Olasz Országban olly nagy számú fiataloknak munkája, kik minden foglalatosság nélkül a' kávéházakban töltik életeket. — A' Pártosok vezére General Zucchi Mart. 20-kán (egy nappal az Austriai katonáknak bémenetele előtt) elhagyta a' várost egynehány száz katonáival, és Benvenuti fogoly Kardinalt magával elvitte, hihetően mint kezest, kinek kiadásával önnsemélyjének bátorságát szeretné megváltani. — Kardinal Oppizoni Ő Szentségének Legatusa ma reggel megérkezett Bolognába. Ő Exczája

Báró Frimont meglévén minden szükséges rendelkezések a' többi pártos városoknak és helységeknek meghódítására, és a' törvényes hatalom alá való visszatérítésére, visszatért Majlandba. — Feldmarsal-lieut. Báró Geppert fogja az Austriai Seregeket beljebb a' Pápa birtokába vezérelni, kíséri ötöt a' Szent Széknak egy Biztosa, kinek a' katonaság élelméről való gondoskodáson kívül kötelessége az engedelmességre visszatért városokba azonnal kinevezni és béiktatni a' törvényes tisztviselőket, hogy a' rend és tsend minél hamarább helyre állhasson.

Nem lehet mosolygás nélkül olvasni — minekutánna tudja az ember mi történt Bolognában az Austriai Seregeknek oda mentével — azokat a' tizfra beszédeket, mellyekkel a' Bolognai Precursore, (az ottani pártos kormányzó Pünkösti királyságának utolsó napjaiban) Mart. 9, 12, 15, és 17-diki leveleiben dagadozott; p. o. a' 17-ikiben így szól: „A' Status egész hadi erejének Fővezérévé General Zucchi elválasztatott. Erre a' tudósításra a' szívek emelkednek, és az Enthusiasmus a' legfelsőbb tsutsra hág. Az ő pusztá neve megedzi bátorságunkat, és rettegésbe ejti ellenséginket, 's a' t.

Toskánai Nagy Hertzegség.

A' Toskánai tengerparthoz Pietra Santa falu mellett, nem régiben egy hajó jött vala Frantzia Országból, és ott a' szárazra 20—30 Olasz Országi kibujdostakat kiszállított. Ezek (mindnyájan az 1820-iki Carbonari világból valók) azonnal a' hegyek közzé vettek magokat, és tzeljok bizonyosan nem más volt, hanem hogy a' békés népet felzendítsék. A' lakosok ezt megértvén, sietséggel ki-

mentek a' közelfekvő helységekől a' hegyeknek meghajtására. Nehányan ama szerentse kergető kibujdostak közzül már elfogattak, és a' mellett a' nagy buzgóság mellett, mellyel őket a' hazaszerető hív falusiak keresik, nem hihető, hogy mindnyájan kézre ne kerüljenek.

Pármái Hertzegeég.

Párma Mart. 18-kán. Ó Fge az uralkodó Hertzegaszszony Báró Cornacchia Urat, hív és rendkívülvaló szolgálatjairt, a' Statustanátsnak Elölőljévé kinevezte, és egyszersmind a' Const. Sz. György Vitéz rendjének nagy keresztjével megtisztelte. — Párma városa egy Követséget küldött 13-ikban Ó Fgéhez a' Hertzegaszszonyhoz Piacenzába, botsánatot kérni a' minapi holdogtalan történetekért, 's alázatosan meghívni Ó Fgét, hogy Pármába visszatérni méltóztassék. A' Hertzegaszszony ezt felelte: „Botsánat és felejtés a' multaknak; de a' mi a' visszatérést illeti, Piacenza városától sokkal több és nagyobb bizonyosságait vette a' hívségnek, mint sem ama kívánságot tellyesíthetné.

Modenai Hertzegeég.

Modena Mart. 18-kán. Az a' tsendes béke, melly most a' Városban uralkodik, tsudálatosan ellenkezik az akkori lármás rendtelenséggel és zürzavarral, midőn a' fegyveres pártosságnak ordítása még az éjjeli álmod is megzavarta. Az Austriai Seregek, (kikhez naponként újabb erősségek érkeznek) és a' Modenai katonák, példás rendtartás által naponként feljebb hágnak a' Közönségnek szeméi előtt a' betsületben. — Minden városokból és falukból kellemetes tudósítások jönnek, a' régi rendnek szép és

gyors helyre állásáról. A' fegyvereknek kiadásáról kibotsátott parantsolat, mindenütt ditséretes engedelmességgel tellyesítettik. — Az egész Hertzegeégben háláadó könyörgések tartatnak a' Fejedelmi Háznak szívszakadva ohajtott szerentsés visszatéréseért. — A' Massai és Carrarai Hertzegegekben közönséges volt az öröm és vígadozás, a' törvényes Fejedelem vissza állítatásának hírére.

Lengyel Ország.

Varsó Mart. 18-kán. Az Oroszok erőssen készülnek a' Visztula jobb partjának sok helyein — Garvolin és Pulavy között — az általjövetelhez. Haditsztjeink itt Varsóban azt hiszik, hogy az Orosz tábor általjövetelének főpontjául alkalmasint a' Stenzyka és Pulavy közt fekvő vidék vagydon kinézve, t. i. hol a' Wieprz vize öszveszakad a' Visztulával; mivel a' Wieprz vize, mellynek partjai az Oroszok kezében vannak, igen jó alkalmatosságot ad a' szükséges híd daraboknak háboríttatlan öszveütésére, és a' Visztulába való letszúztatására. Hasonló szolgálatot tehet a' Wilga kis vize Garvolintól nem meszsze, egy második Átaljárásnak készítésére. A' Lengyel Seregeknek azért olyan felkvést kell keresniek és választaniok, mellyek ama két pontoknak védelmezését lehetségessé teszik, úgy t. i. hogy 24,000 embert, ha a' környülállások kívánnák 24 óra alatt öszve lehessen itt is amott is vonni. —

Lengyel határszél Mart. 21-kén. Orosz General Rüdiger a' Bug vizétől úthán van Zamosk felé. Gróf Toll előseregei 19 ikben már Zamosk vára előtt állottak. — Lengyel General Dverniczki, kiről azt hitték, hogy Zamosk várba fog magának menede-

ket keresni, ha megtudja, hogy az Oroszok három felől környékezik és fenyegetik — feléje sem megyen. Zamosknak, hanem visszavonta magát. Zavichost felé; meglehet, hogy ott akar általszállani a' Visztula bal partjára. — Janorban és Bilgorayban Orosz lovaság fekszik, és General Dverniczkinék a' Visztulával való közösödését háborgatja. — A' Lengyel Nemzeti Bank Varsóból elvitette pénzeit, a' mint mondják, Kielcébe (Krakkó felé).

Sienica Mart. 16-kán. (az Orosz főhadi szállásról) A' tábor több napok oltat tsendesesen vesztegel. A' Visztula zajlik, és a' jégnek tellyes eltakarodásáig a' hadi Operatiók félbeszakadva maradnak. — A' jobb szárnynál General Sacken parantsolatot veve, hogy a' Vkra és Narev vizei közt fekvő vidéket az ellenségtől tisztítsa meg, és magát Lomzavával tégye közösülésbe. E' parantsolatnak tellyesítése végett kiindult a' nevezett General Nasiejskiből Makov és Rozana felé. De minthogy ötlet útjában a' Pártosok, kik 5000 emberrel és 9 ágyúkkal a' Vkra-vize partján Malusczyban, Sochaczynban és Kucharyban állottak, háborgathatták volna, tettette mintha egyenesen azok ellen volna kiküldve. Lachman Obersternek parantsolá, hogy négy Eskadron lántsásokkal és kozákokkal Sochaczynba menjen, és másnapon Malusczyn falut támadja meg. Az Oberster Mart. 8-kán virradtakor odaért a' faluhoz, mellyben mintegy 1000 főből álló lengyel őrgárda (a' felfegyverkezett lakosság) feküdt és az Oroszokat puskaszóval fogadta. Oberster Lachman a' Kozákokkal és karabélyosokkal a' falut előlről megtámadtatta, és két oldalról a' lántsásokkal bekerítettette, egyszersmind a' hídnak elfoglalását egy Hadnagyra reá-

bízta. Ezen rendelkezések tellyes győzelem lett a' következése. Az ellenséget öszveszorították a' miénk a' faluban, és hátra verték a' Vkra vizeig, de a' hol a' híd már elléven foglalva, keresztül nem mehettek. Mintegy 500-an a' vízben fuladtak, sokan elestek, mások ismét, kik magokat a' házakba szorúlva akarák védelmezni, ott veszték a' reájok gyűjtött házaknak lángjában. Vezérjek Major Vengrödski 5 más tisztekkel, és 200 emberrel fogságba estek. A' mi veszteségünk — a' mint mondják — nem sok volt. Az alatt míg ezek történtek, General Sacken tsendes bátorságban folytatta útját Golyminébe, hol Mart. 9-kén hajnalban Oberster Lachman utolérte. — Ennek a' történetnek jó következése fog lenni, és a' Vidéket újra megnyugtatja, hol a' fegyveres lengyel parasztság már nagyon vérszemet kapott, és széles kiterjedésben az utakat mindenütt kezdé háborgatni.

A' bal szárnynál General Kreutz megint előnyomult Suchodolig, és Mart. 9-kén a' Wieprz vizén keresztül menvén, midőn meghallaná, hogy Lublinban a' Lengyelek tsak 2000-en vagynak, és hogy General Gróf Witt Seregei tsak két marsnyi távolságra állanak, elhatározta magában, hogy e' várost vissza foglalja. Mart. 11 kén a' várost megtámadta. A' külső városok, mellyeknek lakosi a' katonaságnak segítségére mindnyájan fegyvert fogtak, tüzes ellentállással oltalmazták magokat. Lékeményebb volt a' hartz a' Viniavmalmánál. Az Orosz dragonyosok kéntelenek voltak a' Barrikádákon, (mellyekkel az útszak végei keresztül voltak rakva) erővel keresztül rontani, a' hányott sántzokat reárohanással megvenni és az ellenséget, melly magát azoknak háta megett oltalmazta, onnét kiverni, és a' házakat, hová a' Pártosok magokat bé-

vették, ostrommal megvenni. Mindenütt győzött az Orosz vitézség. A' külső-városoknak megvételekor, a' Város békealkust küldött a' Generálhoz, és magát feladta. Különös magasztalással emlékezik General Kreutz arról a' derek vitézségről, melyet a' külső Városoknak és a' malomnak ostromlásakor, General Kaver, Oberster Schilling, Oberster Prittvicz és kiváltképpen General Dellingshausen mutattak, kik katonáikat gyalog vezérelték szembe az ellenséggel 300 foglyokat, és azonkívül sok holtakat vesztek; a' többiek futásban keresték a' szabadulást; a' sebeseknek száma nagy lehet közöttök. —

B u r k u s O r s z á g.

A' Burkus Katonai Héti levél jelenti, hogy Gróf Gneisenau General-Feldmarsal a' (Poseni Nagyhertzege-ségben fekvő) 1-ső, 2 dik, 5-dik, és 6 dik táborseregnek Fővezérjévé kineveztetett.

A' Poseni Ujság írja: „Egynek azok között a' sok hazugságok között, mellyeket a' Lengyel Ujságok olly örömet terjesztgetnek a' Burkus Igazgatószéknek magaviseletéről Lengyel Ország eránt — megzáfólasára azt az észrevélt teszszük, hogy Burkus Ország a' Seb-kötni való gyoltsnak 's tépésnek kivitelét lengyel Országba soha meg nem tiltotta; sem azokat a' rakás tépéseket és seb kötöléseket, mellyeket innét (Posenből) nyilvános és alattomos úton Lengyel Országba küldöztek, fel nem tartóztatta; sem senki az emberiségnek ilyen tselekedetéért számadásra nem vonnattatott. A' ki ezen állításnak igazságáról kételkednék, útasíttatik a' tartománynak és különösen Posen városának lakóihoz, kiktől ennek világos bizonyágát veheti.

O r o s z O r s z á g.

Pétervára Mart. 14-kén. A' Lengyel Országban lévő tábortól, a' közönséges várakozásnak ellenére, nagyon kesnek a' jó tudósítások. —

Ó Fge az Igazgatótanátszhoz a' következő Tsászári Ukast bocsátotta: „Meglévén hazánkban a' nevelésre való eszközök 's Intézetek; és Minékünk erős akaratumk lévén azokat még inkább meg erősíteni és nevelni: fájdalommal látjuk itt amott a' törekedést az Ifjuságnak Külföldön való neveltetésére; és a' káros következéseket azokra nézve, kik ilyen külföldi neveltetést kaptak. Az ifjak gyakorta Orosz Országról hamis képzetekkel térnek haza. Nem esmervén az Országunk igaz szükségait, törvényeit, szokásait; a' megállapított rendet, sőt gyakran még a' honnyi nyelvet se — olyanok a' haza közepében mint idegenek. Illy tetemes fogyatkozásnak elhárítására szükségesnek találjuk rendelni és parantsolni a' mi következik: 1) Az Orosz ifjuságnak, 10 eszt. korától fogva 18 ig, főképpen a' honnyi Oskolákban kell neveltetnie, vagy az Atyai házban a' Szüléknek vigyázatja alatt, de mindenkor Orosz Országban. 2) Kivétel ez alól a' régula alól, tsupán fontos okokból, engedtetik, de mindenkor a' Mi különös engedelmünkkel. 3) Az ifjaknak 18 esztendő előtt, nem lehet kimenni a' Külföldre tudományoknak öregbítése végett. Azok, kiknek nevelésében a' fent megírott regulák meg nem tartatnak, sem katonai szolgálatba sem polgári tisztségekbe nem léphetnek 5) Azokra nézve, kik most az Országunk kívül vannak, ezen rendelkezéseknek kötelező ereje kezdődik hat hónappal azután, hogy Követségeink azokat nekik tudokra adták.

Frantzia Ország.

Páris Martz. 19 kén. Az új Ministerium békességet akar. Perier Úr tegnap a' Követek Házában előterjesztette egy hosszú beszédben, mik légyenek azon Principiumok, mellyek az új Ministeriumnak külső és belső politikáját vezérelni fogják. —

A' Követek házának Mart. 15-diki Ülése nevezetes arról a' törvényjavallatról, mellyet Baudet felteve, ekképpen: „ITzikk. Károly Ex-Király, és maradéki és maradékinak atyafiai a' Frantzia földről örökösen kitiltatnak és sem jószágot vásárlásból vagy ajándékozásból, sem Pensiot vagy Rentét Frantzia Országban nem birhatnak. 2 Tzikk. Az előbbi tzikkelyben megnevezett személyek tartoznak józágaikat, mellyeket Frantzia Országban birnak, minden kivétel nélkül hat hónapok alatt — a' jelen törvény kihirdetetésének napjától számlálván — eladni. 3 Tzikk. Ha a' mondott jószágoknak eladása a' kiszabott idő alatt meg nem esnék, akkor azt a' Korona jószágainak Igazgatása, az Ország jószágainak eladásában megtartatni szokott formalitásokkal, tellyesíteni fogja. Az eladásból bejövendő Summa, a' Consignationalis Kaszszába letéttvén, a' hajdani birtokosok meghatalmazottjainak kezébe adattassék — kivonván elebb belőle a' Hitelezőknek keresetét és az 1850 Juliusi történeteknél fogva keresendő kárpótlékokat.“ — E' javallatot a' Ház elfogadta, és előleges megvitatásra a' Bureauknak kiadta.

Páris Mart. 22 kén. Lehon Ur, Belgiumnak rendkívülvaló Követje 19-dikben audientzián volt a' Királynál, és

meghitelező levelét Ö Fgének által nyújtotta.

Nintsen egyegy nevezetesebb tünémeny, és a' mi az Igazgatósékekhez való bizodalmatlanságot jobban megbizonyította, mint az, az új Szövetkezés, melly most „Hazafiui Egyesület“ név alatt több Megyékben felállani kezd, és rövid időn — ha szabad hinni a' Courier Francais bizonyításainak — az egész Országban lábra kap és elterjed. Ennek az Egyesületnek tagjai között (a' National által nyomtatásban kiadott laistromban) tudósokat, Generálokat, Oberstereket, Prokátorokat, 'sa't. lát az ember. A' Tagok fogadást tesznek egymás között, hogy ők a' Bourbon Háznak öregbik ágával soha alkuba nem bocsátkoznak, és az Idegenek ellen a' hazai védelmére táborba mennek. — Kapitán Lennox a' Mosel Megyei Hazafiui Egyesületnek tagjaihoz így ír: „A' ti Egyesületek talpköve lehet egy közönséges Szövetkezésre minden Megyek között, mellyet a' két Földvilág szabadságai Szerzőjének és Pátriárkájának, Századunk magas gondolati képviselőjének a' nagy Lafayette nek legfőbb igazgatása alá helyhetni tzélarányosan lehetne.“ — Lehet gondolni, hogy ezeknek a' szövetkezéseknek látása nem nagy gyönyörűséget okoz az Igazgatóseeknek.

A' Moniteur Mart. 21-kéről jelent: „A' Ministerium végezte, hogy a' hadi és polgári tisztekben, megdorgáltassék minden részvétel az Egyesületekben, mellyek felállottak az alatt a' szín alatt, hogy az Igazgatósék helyét ők betöltik és a' Haza védelméről gondoskodnak. Ez okból minden Ministerek Kerülő-parantsolatokat fognak bocsátani.“

Német alföldi Királyság.

Brüsszel Mart. 20-dikán. Gróf Aerschot, a' Londoni Udvarhoz Belgiumi Követté kineveztetve, 17-dikben elutazott Angliába. — A' Ministerium, a' mint híre van, meg fog változni. Okot reá a' meghasonlás adott a' hadnak vagy békének kérdése felett. A' Hadi-Minister békességet javall, ellenben a' Belső Minister háborút (t. i. Hollandiával) kíván.

Hága Mart. 21-dikén. Az Oraniai Hertzeg, ki darab idő óta Londonban mulat, a' napokban haza váratik. Egy gőz-hajó elment érette Angliába.

Nagy Britannia.

London Martz. 23-dikán. Ezen napon reggeli 4 órakor végződtek a' vitatások a' felett, ha valyon a' Reform-Bill felolvasassék e' 2-sodszor, vagy vissza tétessék. Voksolásra kerülén a' dolog, a' felolvasatásra 502 voks ment, ellene 301, 's így a' Ministerek tsak egy voksal lettek nyertesek.

Legújabb tudósítások.

Varsóból Mart. 25-diki levelek írják, hogy Oberster Gróf Mieczielski újra elküldetett, hogy az Orosz Fő hadiszálláson próbálna 20—22 dikén Lengyel Ország részéről alkudozni: de a' minnek semmi sikere sem lett. Viszsa tévén a' Gróf Varsóba, 25-dikán estve azonnal Országos Ülést tartottak az Ország Követei. Mit végeztek, nem tudhatni. Más nap már elterjedett, hogy a' mint látszik minden reménység elenyészik a' békességnék megnyerésére, egyezés útján. — A' lengyel hadi sereg három osztályban örzi a' Visztula bal partját az

által törés ellen, a' közép osztály Varsónál táboroz. N. minski Generál mintegy 8000 emberrel Modlin felé vette az útját.

Magyarország.

Nagy Tiszteletű Pucz Antal Esprest és Balloni Plébánus, ki a' Magyar literaturának mind kiadott saját munkái, mind másoknak megszerzése által nagy gyámolítója volt, a' mult hónap' elejen meghalálozott.

Karván, Ns. Esztergom Vármegyében Mart. 5-ikén meghalt Ts. Pókatleki Kondé Jósef Benedek, kir. Udvarnok, és több Ns. Vármegyék' Tábla-Bírája életének 72-dik évében. A' boldogult előbb Esztergom Vármegyénél több rendbeli Hivatalokat, utóbb ezen nevű Ersekségnél főbb Tisztségeket, jelesen sok esztendeig Regensséget ritka ügyességgel, 's nevének nagy hírével viselvén, 1815-ben nyugodalomba lépett, mellyben Hazájának használni kívánván, a' nemzeti nyelv és literatura gyarapításában állhatatosan kiténtette buzgóságát. Egy volt ő azon halhatatlan férjfiak közül, kik hazafiúi hévvel ragaszkodván a' Magyar névhez, nemzetiséghez, e' ketőnek fentartására bátran öszvefogtak, 's ösztönözve, és tanátsolva, oltalommal, és pénzzel, köz munkával, a' most fénylő hajnalt reánk derítették; Révaynak, Kultsárnak, Virágnak 's a' t. nem volt lelkesebb barátja, mint ő; hogy ez utóbbinak Magyar Horátiusával ditselkedtünk, sok tekintetből Kondénak kell köszönnünk; Virgiliusnak Rajnistól, kit Kondé nem is ismert, magyarra fordított, és Jegyzésekkel bőven megtöltött Georgikonját, a' Fordítónak halála után Kondé saját költségén adta ki. Sőt ön-

nön Irásaiból is, hogy Hazájának minden-kép használjon, közre botosította a' Gazdasági Jegyzeteket 's' a' t. Illy nagy érdemű Hazafinak emlékezete méltó, hogy örökké fenmaradjon! Temetésekor szembetűnő volt, hogy ámbár csak nem járhatatlan rossz utakon még is nagy számmal megjelentek a' végső tisztelet megadására a' Ns. Esztergom és Komárom Vármegyék' Rendei; Fő Tisz. Kesseleőkői Majthényi Antal Apát, és Esztergomi Kanonok Úr egész. Egyházi pompával mondotta el hamvai felett az áldást és örök békeséget.

Temesvárról, Martz. 16 dikán.

Hazánknak vég vidékén fekvő Temes Vármegye az új katonáknak kiállítását, öszveírás és sorsvonás által rendelte. Ezen rendelést a' Vármegye tisztviselői és kiküldöttjei példás szorgalmatossággal és ritka ügyességgel, oly szerénységgel és foganattal telyesítették, hogy a' rendelt mód által kiválasztott újonczok már a' folyó esztendő Februarius havának 24-dik napján, megyénknek minden helysegeiből, Városunkba, a' Vármegye házához hozattak, a' honnan muzsika hangzások között zászlók alatt vezettettek beiktatás végett a' várba. Megkülömböztette magát ez alkalmatossággal a' már tiszta hazafiságáról 's igazság szeretetéről esmért Tek. Rétháti Kövér János Úr, T. N. Temes Vármegyének, Temesi járásbeli fő Szolgabírája, ki a' Járásában lévő népet úgy fel tudta buzdítani, hogy a' sors által választott újonczok, Helységek zászlójá-

val és muzsika szóval önként jelennének meg fő Bírások szállásán. A' 575 főből álló sereg, Jósef külső városból, a' Várban lévő beavatás helyre a' tisztelt fő Szolgabíró és Kubinyi Mészó Ezékiel tiszteletbeli Szolgabíró Úr által illyen rendel vezetettelt: Az egész tsapat sereg 16 tsapatra volt osztva. Az előlmenő tsapatot követte, egy török muzsikás banda, azután egy öt személyből álló sorment, mellynek közepén Palágy Tisztartó Úr, ezen felyülírással díszesített: a' „Magyar hazáért“ fehér zászlót, két végén pedig a' sors húzás jegyző Könyvet és a' Szerentse edényét, két köz adózó Oláh vitte, a' sereg közepén a' tsapat nagy zászlója vitetelt. A' Sereg utól tsapatját követte Jósef Tisztartó Úrnak vezérlése alatt, zöldzászlóval, a' másokért katonáskodni önként kívánók tsapatja. A' városnak azon útszáit és piatzait, mellyeken az említett sereg a' külső városból a' várba ment, mindenütt nagyszámú sokaság borította. Köz öröm érzés zajgott a' jelenlévő Népségnek szájából, a' Királyhoz, Hazához 's Törvényhez illelő hűség, szeretet 's tisztelet lángolt szívében.

Béts. Felsőégi meghatározásnál fogva a' folyó Aprilisben minden zsemlyéket kisebbekre sütnék a' kenyérsütők a' kiszabott áron, mint a' mult hónapban; kivéven a' fel krajtzáros zsemlyéket, mellyek a' mult hónapi nagyságokban meghagyattak. — A' marhahús fontja 9 p. kr. vagy 22 1/2 váltó krajtzáron meghagyatott.

A' mai postával küldjük Árva Vármegye Mappáját az Ih. Berényi, 's Pétsi Tsomókban, és az egyenként petsét alatt járó Újságaink mellett.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jósef, Professor: (Landstrasse Nro 273.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal, (Obero Bäcker-Strasse Nro 755.)